

Midler tilveie til et virksomt Tilsyn med Landets øvrige Arkiver og til sikke Opbevaringssteder for saadanne historisk vigtige Arkivalier, som de vedkommende Besiddere ikke kunne eller ville vise den fornødne Omhu, at ikke Kilderne til Landets Historie Nar for Nar skulle, som det oftere er sket, paa en aldeles uforparlig Maade ødelægges og gaa til Grunde". I Henhold til denne Betænkning, der som sagt blev afgivet af et Følkethingsudvalg, blev der paa Finantsloven for 1881—82 givet en Bevilling paa 1600 Kr., som forfattes i de følgende Nar, for at man kunde faae de lokale Arkiver undersøgte. Denne Undersøgelse er gaaet for sig, og Resultatet af den, som jeg i dette Dieblit ikke nærmere skal komme ind paa, er angivet i Motiverne til Lovforslaget. Resultatet har, som man forøvrigt kunde sigte sig selv paa Forhaand, været meget sørgeligt. Arkiverne ere fast alle slet opbevarede, uden sagkyndigt Tilsyn og indsatte for Tilintetgjørelse enten ved Jugtighed eller ved uforstandig Raskation eller ved Brand. Spørgsmaalet maa da blive, hvorledes man overfor disse lokale Arkiver skal bære sig ad. Der er selvfølgelig to Veie at gaa. Enten kan man samle alle de Arkivmasser, som findes rundt om i Landet og som ikke ere nødvendige for selve den lokale Administration, her i Kjøbenhavn sammen med Hovedarkivet, eller man kan, saaledes som man er gaaet frem i de fleste andre Lande, oprette Provindsarkiver. Af mange Grunde har Regjeringen ment, at dette Sidste vilde være at foretrække. Det vilde ikke være naturligt og hensigtsvarende at føre Alt her til Byen. Det kunde maaste endog være farligt at samle alt til Landets Historie hørende paa eet Sted, og man har ment at burde gaa den samme Veie her til Lands, som man er gaaet i Norge, Preussien Bayern og Frankrig, nemlig at oprette lokale Arkiver. Der foreslaaes her i dette Forslag, at der skal oprettes tre Stiftsarkiver. Det ene har man ganske vist tænkt sig liggende her i Kjøbenhavn, men ikke samlet med Hovedarkivet, fordi Kjøbenhavn vil være det bekvemteste Sted, og det skulde da omfatte Sjælland, Volland = Falster og Bornholm. Det andet har man nærmest tænkt sig at skulle ligge i Odense, omfattende Fyn og Ribe Stift undtagen Ringkjøbing Amt. Det tredie har man tænkt sig liggende i en Del af det nordlige Sylland omfattende de tre øvrige jydse Stifter og Ringkjøbing Amt. Der er paa indeberende Lars Finants Lovforslag opført en Bevilling til at bygge det ene af disse Stiftsarkiver, det i den nordlige Del af Sylland. Meningen er

nemlig ikke at faae disse Stiftsarkiver oprettede med et Slag, men et efter et efter som Tid og Leilighed gives, og efter som Bevilling kan faaes paa Finantsloven.

Forslaget gaar nu ud paa, at der ved Rigsarkivet ansættes en Rigsarkivar, som altsaa har Hovedbestyrelsen af det Hele to Arkivarer, der svare til Kontorchefer, saaledes altsaa, at den ene faar under sig, hvad der hidtil har ligget under Kongerigets Arkiv, og den anden under sig, hvad der hidtil har ligget under Geheimearkivet, 4 Arkivsekretærer her ved Hovedarkivet og 3 Arkivsekretærer ved de 3 Stiftsarkiver. Hvad Lønningerne angaar, er det foreslaaet, at Rigsarkivaren lønnes som Departementschef, de 2 Arkivarer som Kontorchefer, og de 7 Sekretærer som Fuldmægtige. Det er dog tillige foreslaaet, at de 3 af disse Arkivsekretærer, som blive Stiftsarkivarer, faae Fribolig ved selve Arkiverne. Endelig er der foreslaaet en noget større Medhjælpssum end hidtil ved Hovedarkivet nemlig 16,000 Kr., hvad der er 2,800 Kr. mere end hidtil, for at man kan lønne i alt Fald 1 Assistent mere og i det Hele forbedre Lønningerne for de meget lavt lønnede Assistenten. Hvad derimod Medhjælpssummerne til Stiftsarkiverne angaar, har man ikke kunnet fastsætte dem her i Loven, og Meningen er, efterhaanden som de maatte blive oprettede, at søge saadanne Medhjælpssummer bevilgede ved Finantsloven. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale dette Forslag til det høie Things Bevillie. Det er et Forslag, som er af ikke ringe Vigtighed for Administrationen og af ligesaa megen Vigtighed for den historiske Forskning i Landet.

Formanden (Høgsbro): Exemplarer af det fremsatte Lovforslag ville nu blive omdelte.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Indtægts- og Udgiftsbevilling, indtil Finantsloven for Finantsaaret fra 1ste April 1888 til 31te Marts 1889 er given.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.).

Lovforslaget sattes under Forhandling.